

PAC-1 Anàlisi d'una pel·lícula

Searching for Sugar Man

Narrativa Interactiva
Grau de Multimèdia

Curs 2013-2014

Primer semestre

Consultor: Pepe Far, Helena Mas i Caterina Ramon

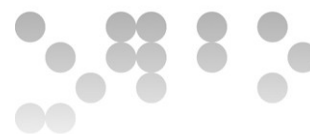
Professor responsable: Laia Blasco

1 - ELS PERSONATGES

El documental ens explica qui era i qui és el músic Sixto Rodríguez, però des d'una òptica narrativa, ell no és el protagonista perquè és només l'objecte de l'acció —la raó per la qual el protagonista es posa en marxa—, no el subjecte de l'acció. Sixto és el misteri, un enigma que cal resoldre. Sense l'interès i la recerca de Stephen Segerman i Craig Bartholomew (els autèntics motors que fan avançar l'acció) la pel·lícula seria una biografia convencional. Es tracta del relat d'una descoberta i, finalment, de com el mèrit d'un artista és reconegut.

Un cop descobrim que en Rodríguez és viu, sembla que els protagonistes passin a un segon pla, ja que estem concentrats en les circumstàncies vitals i professionals de l'artista, però atenció, aquest interès és l'objectiu principal dels protagonistes.

La història reconstrueix un puzzle (la seqüència de crèdits, amb els fragments de la ciutat de Detroit que finalment encaixen, n'és una metàfora molt clara). Persegüim un misteri i descobrim finalment un personatge fascinant i la seva música. Però ho fem a través de la recerca que engeguen els protagonistes. La resta de personatges són les peces d'aquest puzzle i ens ajuden a construir-lo.

Per tant: la trama principal del film és el relat de la resolució d'un misteri i de com aquesta revelació provoca el 'renaixement' d'un artista donat per mort. La vida i carrera d'en Rodríguez són en realitat el 'tema' de la pel·lícula (del què tracta la pel·lícula) però no són la història. La història és el seguit d'accions que expliquen la "recerca".

2 i 3 - ELS PUNTS DE GIR I ELS ACTES

El primer acte comença amb la presentació de Sugar (Stephen Segerman) i el relat de l'horripilant mort d'en Rodríguez sobre l'escenari: «la mort més absurda de la història del rock». De fet, el relat d'aquest fet constitueix el ganxo o detonant de la història i desperta la nostra primera curiositat per a descobrir el protagonista d'aquesta desgràcia.

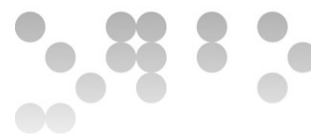
Per tancar el cercle de la introducció, el primer acte acaba amb la segona versió de la mort d'en Rodríguez, aquesta igual de brutal i també DALT DE L'ESCENARI. El fet que la hipotètica mort d'en Rodríguez fos dalt de l'escenari, ens connectarà amb el clímax de la pel·lícula: Rodríguez ressuscitarà metafòricament sobre l'escenari. «Gràcies per mantenir-me viu». Però en Rodríguez a aquestes alçades del relat és mort i enterrat.

Així doncs, el primer punt de gir de la trama principal el trobem quan tenim articulats el misteri de la estranya mort d'un artista maleït que aparentment no va triomfar però que va ser una icona de la lluita contra l'apartheid a Sud-àfrica.

El segon acte comença amb l'edició del segon àlbum d'en Rodríguez a Sud-àfrica i com els destins de Segerman i Bartholomew es creuen a la recerca d'informació.

El segon punt de gir dramàtic de la narració el situem en el moment en què Sixto Rodríguez, del qual ja sabem que és viu i quina vida ha tingut, té l'oportunitat d'anar a Sud-àfrica on és una estrella súper.

El tercer acte es construeix a partir de dos eixos dramàtics. El primer és el suspens que genera la pregunta d'incrèdilitat que es fan alguns a Sud-àfrica: serà l'autèntic Rodríguez (que era mort) o un impostor? Dic suspens perquè l'espectador té més informació que els personatges que expressen els seus dubtes. El segon eix sobre el qual gira l'últim acte és la intriga i l'ansietat que

provoca la seva reparició, una excitació que viuen els personatges i que ens contagien.

Finalment, a la seqüència del concert a Cape Town, convergeixen la trama principal i la secundària en el seu moment climàtic. Sugar i Craig fan realitat un somni i en Sixto obté, per fi, el reconeixement que es mereix.

4 - ANÀLISI SEQÜENCIAL

ACTE I

PRÒLEG

Stephen “Sugar” Segerman és propietari d'una botiga de discos a Ciutat del Cap (Sud-àfrica). Aquest ens posa en antecedents de l'èxit del primer àlbum d'en Rodríguez, un cantautor nord-americà a Sud-àfrica als anys 70. Es tracta d'un cantant desconegut que s'havia suïcidat a l'escenari (es va calar foc davant el públic).

Títols de crèdit.

SEQÜÈNCIA 1. EL DESCOBRIMENT D'EN SIXTO RODRÍGUEZ

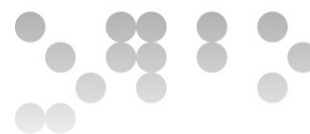
Dennis Coffey i Mike Theodore, de Detroit (Michigan) són els productors de la discogràfica que edita Rodríguez per primer cop l'any 1968. Descobreixen l'artista en The Sewer, un club sòrdid a la vora del riu Detroit. En Rodríguez és un home tímid que canta d'esquena al públic. Tots dos escolten incrèduls les seves lletres. El cantautor és una mena de narrador de la vida de la classe humil i treballadora. Impressionats, els productors li ofereixen enregistrar el seu primer àlbum.

SEQÜÈNCIA 2. *COLD FACTS*, PRIMER FRACÀS

Dan Di Maggio, cambrer del The Brewery, un local que sovintejava en Rodríguez, el descriu com un rodamón sense domicili fix que treballa en la construcció. En aquesta època, Detroit és una ciutat difícil, deteriorada i veritablement pobra. Rodríguez és el poeta dels suburbis amb una visió valenta de la realitat. Malgrat la seva genialitat, el seu primer disc, *Cold Facts*, no rep la més mínima atenció i fracassa.

SEQÜÈNCIA 3. *COMING FROM REALITY*, SEGON FRACÀS

Steve Rowland, un important productor discogràfic, es veu atret pel talent d'en Rodríguez malgrat l'escàs ressò de *Cold Facts* i produeix el seu segon àlbum

Coming From Reality, que apareix al mercat l'any 1971. Rowland no només veu Rodríguez com un artista sinó com un savi o un profeta. Però el segon LP també fracassa i Rodríguez s'enfonsa en l'anonimat.

SEQÜÈNCIA 4. SUD-ÀFRICA

El primer àlbum d'en Rodríguez arriba a Sud-àfrica a les mans d'una jove americana que anava a veure el seu xicot. El disc no es troba a les botigues, els seus amics decideixen fer-ne còpies. D'aquesta manera la música d'en Rodríguez s'escampa per tot el país. En ple apartheid les cançons d'en Rodríguez es converteixen en himnes de protesta i el músic, en una icona rebel i molt popular.

SEQÜÈNCIA 5. EL MUSICÒLEG DETECTIU (PRIMER PUNT DE GIR)

Stephen "Sugar" Segerman, a Sud-àfrica, descobreix que sorprenentment en Rodríguez és un perfecte desconegut als Estats Units i decideix investigar. Totes les seves troballes són inútils i acaben en un carreró sense sortida.

Craig Bartholomew, un periodista musical, explica que Rodríguez, després dels seus fracassos no va tornar a cantar fins que algú li va aconseguir un concert. El recital va ser un desastre. La gent va començar a xiular-lo i a burlar-se'n. Va interpretar la seva última cançó, va donar les gràcies al públic i es va disparar un tret al cap.

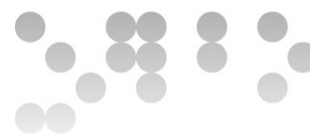
II ACTE

SEQÜÈNCIA 6. COM VA MORIR EN RODRÍGUEZ?

Una discogràfica sud-africana edita el segon àlbum d'en Rodríguez en CD i demana a Stephen "Sugar" Segerman que escrigui un comentari al llibret interior. Sugar parla del misteri de la identitat i la mort d'en Rodríguez, una bona feina per a un musicòleg-detectiu a qui li pugui interessar. Això fa de catalitzador per a que Craig Bartholomew investigui la mort d'en Sixto Rodríguez.

SEQÜÈNCIA 7. QUÈ VA PASSAR AMB ELS DINERS?

Craig Bartholomew segueix la pista dels diners. Investiga cap a on van els beneficis obtinguts pels drets de les cançons d'en Rodríguez. Aquesta pista el porta a una productora: Sussex Records. El propietari ja retirat, Clarence Avance, nega haver rebut mai diners per les vendes a Sud-àfrica.

SEQÜÈNCIA 8. A PUNT D'ABANDONAR

Sugar crea una pàgina web per trobar en Rodríguez. Es posa en contacte amb Craig Bartholomew per confirmar les dades que tenen. No és gaire cosa i finalment estan a punt d'abandonar la recerca. Però Craig, gairebé casualment para compte que en una de les lletres d'en Rodríguez hi ha el nom d'un lloc: Dearborn, un suburbi de Detroit. Així localitza Mike Theodore, el primer productor d'en Rodríguez.

SEQÜÈNCIA 9. RODRÍGUEZ NO ESTÀ MORT

Mike Theodore rep la trucada del Craig explicant-li que Rodríguez porta 25 anys essent un èxit total a Sud-àfrica on ha venut milions de còpies. Craig vol saber com va morir Rodríguez però en Mike Theodore li revela que Rodríguez ÉS VIU! i resideix a Detroit.

SEQÜÈNCIA 10. HAS VIST A AQUEST HOME?

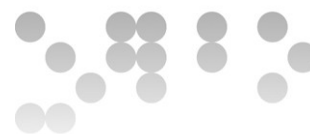
Eva, la filla gran del Rodríguez troba la pàgina web d'en Sugar. Eva explica per correu electrònic primer i després per telèfon que en Rodríguez és el seu pare. Més tard, en Rodríguez es posa en contacte personalment amb Sugar. És ell. Finalment l'ha trobat.

SEQÜÈNCIA 11. TRENTA ANYS DE LA VIDA D'EN RODRÍGUEZ

Sixto Rodríguez, viu en una casa humil. No és conscient del seu èxit a Sud-àfrica (mai ningú va contactar amb ell). Després del fracàs del seu últim disc va tornar a la seva feina a la construcció. Es dedica a llegir, a tocar la guitarra i a educar les seves tres filles. Estudia Filosofia i es fica en política fins a arribar a presentar-se com a candidat a l'Alcaldia, sempre envoltat d'un ambient d'extrema pobresa. Rodríguez explica la seva curta carrera musical, els seus primers anys, les seves feines...

SEQÜÈNCIA 12. LA INVITACIÓ (SEGON PUNT DE GIR)

En Sugar explica a en Rodríguez que a Sud-àfrica és una gran estrella i que és més conegut que l'Elvis Presley. Ell no s'ho creu i en Sugar el convida a viatjar a Sud-àfrica per comprovar-ho. També li ofereixen anar-hi de gira la qual cosa provoca sarcasme entre els seus companys de feina. Rian Malan crític i escriptor Sud-africà confessa el que pensava molta gent: que «podia ser un impostor... Però estava equivocat».

III ACTE

SEQÜÈNCIA 13. ARRIBADA A SUD-ÀFRICA

Rodríguez, que viatja acompanyat de les seves tres filles, és rebut com una estrella a Ciutat del Cap. No es poden creure el que està passant: limusines, hotels... La família Rodríguez coneix en Sugar i en Craig. El grup Bif Sky serà la seva banda. Aquest grup està format per antics músics que, influenciats pel Rodríguez, havien estat en contra de l'*Apartheid*. William Möller, guitarrista de la banda, es pregunta si serà veritat que es tracta d'en Rodríguez. Només ho sabran quan el sentin cantar. La primera vegada que toquen amb ell queda clar que Sixto és el veritable Rodríguez.

SEQÜÈNCIA 14. GRÀCIES PER MANTENIR-ME VIU (CLÍMAX)

El concert és un èxit. Milers de persones omplen el pavelló. La gent aclama el seu ídol. En Rodríguez els agraeix mantenir-lo viu. Ha passat de ser un marginat a ser el que realment és: un músic a l'escenari tocant per al seu públic. Sixto Rodríguez, sorprès però molt tranquil, rep l'amor i l'agraïment de tots els seus fans.

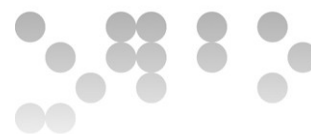
SEQÜÈNCIA 15. EL RETORN

L'arribada d'en Rodríguez a Sud-àfrica va canviar la vida del Sugar que ara és propietari d'una botiga de discos. Eva, la filla gran de l'artista, es va casar amb un sud-africà. Matrimoni del que va néixer el nét sud-africà d'en Rodríguez... Tot ha canviat, menys per en Rodríguez, que segueix fent la vida de sempre.

En Sixto va tornar a Detroit, on viu una vida modesta, sense cap luxe. Continua treballant dur i caminant amb les seves mateixes botes amansades pels anys. Es resisteix a entrar en l'*star system* de la música, en el joc de les opinions. És un home íntegre que fa temps que va escollir el seu camí.

EPÍLEG

Un text ens informa que en Rodríguez ha tornat a Sud-àfrica altres vegades i que hi ha fet més de 30 concerts. També s'hi explica que ha donat a la seva família i amics la major part dels diners que ha guanyat en aquestes gires. Continua vivint als afores de Detroit, a la mateixa casa humil on hi viu des de fa més de 40 anys.

5 - SINOPSI

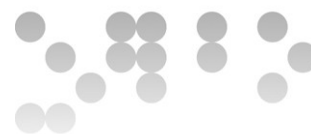
Stephen “Sugar” Segerman condueix per Cape Town (Sud-àfrica) mentre sona la cançó *Sugar Man* d'en Rodríguez. El sobrenom li ve d'aquesta cançó de fa quaranta anys. Aleshores, d'en Rodríguez, l'autor, no en sabien res tret que s'havia suïcidat cremant-se dalt de l'escenari.

Dennis Coffey i Mike Theodore, productors musicals de Detroit, conèixen Rodríguez l'any 1968 quan actua d'esquena al públic en un local nocturn. En Rodríguez és gairebé un indigent que treballa a la construcció o deambula per la ciutat. En un Detroit en plena decadència, en Rodríguez és el seu poeta urbà. Ningú no entén per què el primer disc d'en Rodríguez no va tenir èxit. A Palm Springs (Califòrnia) viu Steve Rowland, productor del segon àlbum de l'artista. Rowland mostra unes velles fotos d'en Rodríguez fetes a Anglaterra l'any 1971 i el descriu com un savi, un profeta. Recorda una cançó molt trista: *Cause*, el darrer enregistrament d'en Rodríguez, ja que aquest segon disc també fracassa.

El primer disc d'en Rodríguez arriba a Sud-àfrica durant l'Apartheid. Craig Batholonew, periodista musical, ens explica que ràpidament les cançons de *Cold facts*, es van convertir en himnes de la lluita contra la segregació racial. A un arxiu històric de l'apartheid podem veure el disc de vinil d'en Rodríguez ratllat per la censura. Per estar prohibit, el disc es va tornar objecte de desig i tothom tenia a casa una còpia.

L'any 1996 una discografia sud-africana edita en CD el segon disc d'en Rodríguez *Coming From Reality*. Craig comença a investigar sobre qui era i com havia mort realment l'autor. Seguint la pista dels diners, arriba a Sussex Records i al seu propietari Clarence Avant qui reconeix a Rodríguez en una foto i el compara amb Bob Dylan. Afirmar no saber res dels diners ni d'en Rodríguez. Sugar crea una pàgina web per trobar informació d'en Rodríguez però la cerca de Sugar i Craig arriba a un cul de sac. A punt de deixar-ho còrrer, el nom d'un poblet a la lletra d'una cançó els posa sobre la pista.

L'Agost de 1997 Craig contacta amb Mike Theodore, el primer productor d'en Rodríguez i descobreix que el cantant no ha mort i que viu a Detroit. Eva, una de les filles d'en Rodríguez al veure que el cercaven escriu a la Web d'en Sugar que poc després rep molt emocionat la trucada d'en Rodríguez en persona. L'han trobat finalment.

Rodríguez, en una entrevista a casa seva explica que no sap res del que ha passat a Sud-àfrica i que després del fracàs del segon disc havia tornat a la feina. Els testimonis de les seves filles i un company de la construcció completen el retrat d'un home modest, culte, interessat per la política i pels problemes de les classes més desafavorides.

Sugar li explica que a Sud-àfrica és més popular que l'Elvis i el convenç per anar-hi. Sixto Rodríguez acompanyat per les seves filles viatja a Sud-àfrica per fer-hi una gira. El 6 de març de 1998 en Rodríguez fa el seu primer concert a Cape Town que resulta ser un èxit apoteòsic. Després de 6 concerts més, Rodríguez torna a Detroit i continua amb la seva vida habitual, modesta i dura. Ell no ha canviat, explica Sugar, però ha canviat la vida dels altres: la seva filla ara té un fill sud-africà i ell, que era joier, ara té una botiga de discos. Rodríguez ha tornat diverses vegades a Sud-àfrica, i ha fet més de 30 concerts. Dóna els diners que guanya i encara viu, com sempre, a Detroit.